

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Distributiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Dispensatio, Disputare, Distributiones. 187

His fortunæ bonis, videtur colligi posse ex S. Thom. 2. 2. q. 62 art. 2. & docent Arag. Salon. in eund. loc. & Clavis Reg. num. 26 l.c.

Famam injustè ablatam tenetur infamator, etiam cum damno propriae famæ restituere; vir tamen magni nominis & exultationis non tenetur ad hoc, cum homine infimæ sortis, sed potest refarcire pecunia, etsi recuset infamatus.

Qui famæ ablatione coniecit alterum in vitæ discrimen, tenetur restituere cum propria vitæ discrimine. Aliquando detractor tenetur cum periculo vitæ notabilem infamiam auferre, quod est contra Cajetan. bona inferioris ordinis cum damno bonorum ordinis superioris, restituenda non esse docentem.

Duo, qui se invicem æquali infamia affecerunt, mutuò possunt famæ compensationem efficere.

Infamia notatus non potest per modum vindictæ infamatoris famam obscurare. neque enim licet malum pro malo reddere; in iudicio tamen potest injustè accusatus occultum alterius crimen prodere ad se justè tuendum, si talis criminis manifestatio ad hoc necessaria sit.

Compensationem in fama restituenda non habere locum docuit Cajetan. 2. 2. q. 62. art. 2. Joan. Majol. l. 4. dist. 15. q. 16. Verùm Adrian. In 4. Sot. lib. 4. q. 6. art. 3. ad 4. de just. & multis aliis contrarium placet, vid. Clav. Reg. n. 16. l.c.

Dispensatio.

Vide v. *Censura, Excommunicatio, Irregularitas, Lex, Privilegium, Votum.*

Disputare.

Vide v. *Fides.*

Distributiones.

Vide v. *Clericus, Officium divinum.*

1. Distributiones quæ nomen suum à verbo *distribuo*, acceperunt, sunt ea portio proventuum, qui tribui & dividi debent per singulas Horas, inter eos qui divinis officiis inter-

inserviunt pro rata servitii præstiti. Distributiones alio nomine vocantur, *portiones quotidiana*, quòd conferantur quotidie inservientibus, *vestuaria*, aut *victualia*, *sportula*, & *alia*, *emolumentum beneficiorum*, seu *præbendarum*, *reditus beneficij*, vel *Ecclesia proventus Ecclesiastici*, &c. Item vocantur aliquando *manuale beneficium*. Distributiones, regulariter loquendo, distinguuntur à fructibus ex Tridentin. *sess. 24. c. 12*. Unde qui privatur distributionibus, non ob id censetur privatus fructibus, modò beneficium simul reddat fructus & distributiones. Item habens facultatem lucrandi fructus, seu quantum lucraretur residendo, non potest distributiones percipere; cum nomine *fructuum* non veniant distributiones. *tom. 1. de iis, quæ ad divinum Offic. in Choro publicè recitantur, disp. 2. quest. 2. punct. 1. n. 1. & seq.*

2. Pensio in dubio alicui beneficio imposta, non censetur super distributionibus imposta; nisi Summus Pontifex aliud exprimat; vel nisi beneficium in solis consistat distributionibus. *ib. n. 7. & 8.*

3. In impetratione beneficij non sunt necessariò exprimendæ distributiones, nec in valore beneficij computantur neque similiter in sequestratione fructuum, reddituum & proventuum veniunt distributiones propriè acceptæ. *ib. n. 9. & 10.*

Dixi *propriè acceptæ*, quia extant aliquæ distributiones, quibus propria distributionum ratio non competit, ut sunt illæ quæ ex communi massa alicujus Ecclesiæ, etiam si divinis officiis non intersint, modò resideant in loco suarum Ecclesiarum, aut saltem non recedant sine justa causa. *ib. punct. 2. num. 2.*

Anniversaria non sunt propriè distributiones, sed ipsarum privilegio gaudent, & interessentibus solùm conferuntur. Jure humano Ecclesiastico, non verò naturali vel divino distributionum usus inductus est ad augendum & servandum divinum officium, ut beneficiarii, affectu distributionum acquirendarum, ad interessendum divinis officiis alliciantur & invitentur. *ib. n. 3. & punct. 3. n. 1. & 3.*

4. Qui ad distributiones admittendus est, titulum & possessionem beneficij habere debet. Item qui ad distributiones in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata admitti petit, ejus esse debet ætatis, ut intra annum promoveri queat ad ordinem quem ipsius beneficium postulat; adverte tamen id in-

tel-

telligi, præciso privilegio seu dispensatione Summi Pontificis. *ib. q. 3. punct. 1. n. 1. 2. & 3.*

5. Qui Canonicatum ex privilegio ante legitimam ætatem obtinuit, potest absque alia dispensatione distributiones interessentiæ respondentes recipere; nisi aliud ferat consuetudo; non verò quas lucraretur ratione functionis ordinis sui beneficii; quia par non est ut commodum sentiat, quoniam onus non sustinet. *ib. n. 4.*

6. Canonicus qui ad distributiones admitti postulat, ad illas præcisa in contrarium consuetudine, admitti debet, etiam si actu ordinem non habeat quem tale beneficium exigit; quia ad lucrandas distributiones, per se loquendo, sufficit assistentia in choro, & debita Canonicarum precum recitatio. *ib. punct. 2. n. 1.*

7. Illi qui intra annum debito ordine initiatus non est, præcisa etiam in contrarium consuetudine, subtrahitur dimidia pars distributionum. *ib. n. 3.*

8. Promovendus ad distributiones, seu ad Canonicatum, eam callere debet scientiam, quæ ad uniuscujusque beneficii ordinem requiritur; vel saltem ut habilis & idoneus censeatur, qui infra annum eam addiscat, qua ad debitum ordinem promoveri possit: in Canonicatibus verò nullum ordinem annexum habentibus, arbitror requiri saltem, ut promovendus fidei rudimenta edoctus fuerit, sciatque legere & scribere; & prætereà nonnullam latinæ linguæ scientiam habeat, ita ut construere sciat, & etiam moderatè & sufficienter instructus sit in cantu. *ib. punct. 3. n. 1. & seq.*

9. Non statim ac quis admissus est ad Capitulum, censeatur etiam admissus ad distributiones, & è contra. *ib. n. 4.*

10. Qui sacro ordine initiatus non est, non potest vocem in Capiulo ferre, etiam si ipse non fuerit in mora, aut etiam si suscepto Subdiaconatu, noluerit suscipere Diaconatum, vel sacerdotium beneficio adnexum. Limitantur tamen prædicta in Decano, seu Archidiacono, qui Capitulum convocare potest, etiam si sacro ordine nondum initiatus sit. *ib. n. 5. & seq.*

Cui ad Distributiones jus competat?

11. Jus percipiendi distributiones competit clericis Ecclesiæ Collegiæ, vel Cathedralis, vel similis, qui divinis officiiis

officiis ad distributiones admissi in suis Ecclesiis interfunt & inserviunt juxta legitimam sui Capituli constitutionem aut Superioris dispositionem: vel dispensationem. Unde qui vult lucrari distributiones, debet ad eas admitti interesse, & canere quæ alternatim dicuntur; debet etiam inservire juxta munus sui beneficii. *ib. q. 4. punct. 1 n. 1. 2. & 3.*

12 Ad Episcopum & Capitulum spectat distributionum quotam Horis Canonicis assignare, & ea decernere quæ ad spirituales Ecclesiæ administrationem faciunt, habendo rationem non solum Horarum Canonicarum, verum etiam ipsius Missæ Capitularis, & aliorum officiorum, quæ ex legitima consuetudine, vel ex particulari illius Ecclesiæ statuto in Ecclesia persolvuntur: hæc enim omnia veniunt nomine officii. Verum quidem est Canonicum illius Ecclesiæ, in qua aliquæ preces particulares recitantur, non teneri extra Chorum recitare. *ib. n. 4. & seq.*

13. In distributionibus assignandis alicubi habetur ratio Capitulum & processionum. *ib. n. 7.*

14 Ut prudenter assignetur distributionum taxa, inspicienda est solemnitas, quantitas officii & temporis in eo infumendi, aliæque hujusmodi circumstantiæ, quæ assistentem divinis, majori vel minori distributionum copia dignum efficiunt: non est tamen in hac taxa constituenda circa Collegiatas Ecclesias necessario servanda constitutio Pii V. *ib. n. 8. & 9.*

15. Qui toti matutino non interfuit, sed majori parti, per se loquendo, ex natura rei privandus non est totis distributionibus; quia obligatio divini officii dividua est, quando quidem divinum officium constet partibus dividuis. *ibid. m. 10.*

16. Jus percipiendi distributiones competit solis interuentibus divinis officiis verè ac realiter, vel saltem fictione juris: ob id Canonicus, qui choro non interest, etiam primis sex mensibus, aut tempore permissio in Concilio Tridentino, non lucratur distributiones. *ib. n. 11.*

17 Canonicus assistens lucratur distributiones, etiam si peccator sit occultus, vel publicus, vel fornicator: secus dicendum de non recitante notabilem divini officii partem attentè, aut obdormiente voluntariè, aut confabulante aliis recitantibus, etiam si id fiat ad lectoralia. *ib. n. 12. & 13.*

18. Canonicus non amittit de jure communi distributiones,

nes, dum non est in suo stallō, aut non induit habitum Canonorum; sed quia non recitat cum aliis, *ib. n. 14.*

19. Resignans purè & absolutè, non potest facta beneficii resignatione, eaque à Summo Pontifice acceptata distributiones subsequenti temporis lucrari, quia jus ad distributiones habetur ratione tituli veri, vel saltem colorati; quo caret qui ita resignavit: resignans autem sub conditione, potest distributiones lucrari, donec alter possessionem beneficii acceperit, modò per ipsum non stet, quò minus possessionem capiat, aliæve conditiones in resignatione appositæ impleantur *ib. punct. 2. n. 3. & 4.*

20. Fructus percepti medio tempore, pertinent ad resignatarium, in cuius favorem facta fuit resignatio; Secus dic de distributionibus medio tempore perceptis; istæ enim debentur resignanti, qui divinis officiis assistit. *ib. n. 5.*

21. Habens duo beneficia, non potest in utroque residere; verùm si ista beneficia sint dignitate inæqualia, in digniori residere tenetur. Quòd si habeat ex dispensatione duo beneficia residentiam requirentia, in eo residere tenetur, in quo est major necessitas, seu causa residendi; si æqualis est necessitas, residere potest in quo maluerit. *ib. punct. 3. n. 1. & 2.*

22. Habens dignitatem & Canonicatum, vel duplicem Canonicatum in eadem Ecclesia, non potest præcisa dispensatione, vel consuetudine duplices distributiones utrique Canonicatui respondentem lucrari. Ad introducendam autem legitime huiusmodi consuetudinem, quadraginta anni requiruntur. *ib. n. 3. & seq.*

23. Quæres, cur habens plura beneficia, recipiat fructus omnium unica recitatione, non verò recipiat distributiones omnium unica assistentia? Respond rationem differentie esse, quia illud legitima consuetudine & moribus omnium plura beneficia habentium comprobatum est, sciente & permittente Summo Pontifice: circa distributiones verò non extat huiusmodi licentia, seu permissio. *ib. n. 7.*

24. Qui ex privilegio, vel dispensatione inservit Ecclesie per Coadjutorem, seu Vicarium, lucratur distributiones: nisi aliter Summus Pontifex disposuerit; vel nisi coadjutus consenserit ut coadjutori tribuantur: quia coadjutor regulariter conceditur in favorem coadjuti, qui non debet illi damnum circa distributiones afferre. Distributiones ergo debentur coadjuto, etiam si coadjutor absit ex causa infirmitatis.

firmitatis, vel alia: imò ex quacumque causa sua culpa ab-
tenetur ad damnum. *Ib. punct. 4. n. 3. & 4.*

35 Canonici qui Choro quidem assistunt, sed ex consue-
tudine, saltem præscripta post Tridentinum, officium pe-
se ipsos in Choro non recitant, sed per Mansionarios in Ec-
clesia existentes muneri suo satisfaciunt, distributiones lu-
crari possunt. Ut autem huiusmodi consuetudo legitime in-
troducenda censetur, requiruntur quadraginta anni, non ve-
rò tempus immemorabile, ut multi sentiunt. *Ibid. punct. 5. n. 4. & 5.*

*Absens quibus ex causis lucrari possit Distributiones : &
an ligatus censura eas quoque lucretur.*

26, Absens causa gravis infirmitatis potest etiam præcisa
consuetudine, distributiones lucrari : etiamsi propria culpa
infirmitatem contraxerit, nec in loco beneficii tempore in-
firmitatis existat ; secus dicendum si abiat ex ignavia, vel si
morbus levis sit : existimo tamen leviozem morbum potius
excusare ab interessentia in Choro, quam à recitatione di-
vini officii. *Ib. q. 5. punct. 1. n. 1. & seq.*

27. Infirmus qui aliàs interesse non consuevit, non lucratur
distributiones ; quamquam nonnulli sentiant infirmum
posse distributiones lucrari, etiamsi aliàs consuetudinem ha-
beret non interessendi. Infirmo autem qui aliàs interesse so-
lebat, conferendæ sunt distributiones pro rata temporis,
quo interesse consueverat. *Ib. n. 10. & seq.*

28. Laborans gravi podagra, aut simili morbo accessum
ad Ecclesiam impediante, excusatur ab assistentia in Choro,
nec non lucrari potest distributiones. Idem valet in sene, qui
sine gravi valetudinis detrimento Choro interesse nequit.
Ib. n. 13

29. Absens ex iusta & rationabili corporis necessitate lu-
crari potest distributiones, quamdiu necessitas durat; præcisa
tamen positiva consuetudine in contrarium. *Ib. punct. 2.
num 1.*

30. Distributiones conceduntur ei qui de consilio Medi-
ci domi se continet, aut pharmacum sumit, aut sanguinem
misit, aut qui oppido egreditur, ut salubriori aura utatur. I-
dem procedit in eo, qui ob cantum defatigatus aliquantisper
egreditur Choro. *Ib. n. 4. & 5.*

31. Ab-

31. Absens causa pestis in illo oppido grassantis, lucratur distributiones; modo curam non habeat animarum. Item absens ob gravem metum injustè incussum, ob bellum, ob injustum Principis præceptum, ob inimicitias similesque causas lucratur distributiones. Idem valet in eo qui vi detinetur, aut injustè pulsus est in exilium. *ib. n. 7. & seq.*

32. Detentus injusto carcere lucratur distributiones; etiam si iudex illum capi justè præceperit; & etiam si prima sententia condemnatoria contra ipsum lata fuerit; modò tamen antea interesse consueverit, nec propria culpa in carcerem conjectus sit. *ib. §. 1. n. 1. & seq.*

33. Canonico injustè detento in carcere, non debentur anniversaria, seu funerales portiones; quamquam actionem habeat contra injustum accusatorem. *ib. n. 5.*

34. Qui ob injustam accusationem Romam se contulit, ibique probata innocentia vitæ per sententiam absolutus fuit, distributionibus gaudere potest. *ib. n. 6.*

35. Justè excommunicatus excommunicatione majori, & vitandus, seu denunciatus privatur distributionibus, etiam si petat absolutionem, & justè denegatur; secus si injustè denegatur. *ib. §. 2. n. 1. & 2.*

36. Excommunicatus absens à Choro aliquibus diebus, potest tempus absentiae computare intra bimestre, quo impunè à Choro abesse potest. *ib. n. 3.*

37. Invalidè excommunicatus, qui antea divinis officiis interesse consueverat, non amittit distributiones; imò subtractas recuperat, postquam de nullitate seu injustitia excommunicationis constiterit; quia talis dicitur abesse ob rationabilem necessitatem. Et distributiones quæ ob injustam excommunicationem amissæ fuerunt, repeti debent ab ipsis Canonicis, quibus applicatæ fuerunt, & in ipsorum defectum à iudice: quamvis aliter sentiendum est in foro conscientiae, si iudex bona fide excommunicavit, aut si Canonici bona fide consumpserunt, nec in ulla re locupletiores effecti sunt. *ib. n. 4. & seq.*

38. Injustè suspensus distributiones percipere potest, sive sit suspensus ab officio, sive à beneficio, sive etiam à fructibus, si fortè ob huiusmodi suspensionem à Choro abesse cogatur. Imò justè suspensus ab officio non privatur distributionibus, nisi fortè aliqua functiones debeantur ratione aliquis functionis ex officio debitæ, quam ob suspensionem exercere nequeat. *ib. §. 3. n. 1. & 2.*

N

39. Ju-

39. Justè suspensus à beneficio, vel à divinis, privatur distributionibus; nisi fortè sit toleratus, & assistat. *ib. n. 3. & 4.*

40. Injustè interdictus à divinis officiis non privatur distributionibus; justè verò interdictus privatur, quatenus non conferuntur iis qui divinis interfunt. Hoc valet non solum in interdicto simpliciter, seu à divinis; verum etiam in interdicto vitando, & in eo qui divina audit in Ecclesia consecrata, vel benedicta, & Episcopi auctoritate erecta. *ib. §. 4. n. 1. & seq.*

41. Canonici non privantur distributionibus, dum non celebrant officia, eò quòd interdicta sit Ecclesia interdictio speciali; secus si interdicta sit interdictio generali. *ib. n. 5.*

42. Canonici qui tempore cessationis à divinis officiis celebrare nequeunt, non percipiunt distributiones; habent tamen præfati Canonici actionem contra eum, cujus culpa post admonitionem latum est interdictum, quando ex legitima causa cessaverunt. *ib. §. 5. n. 1. & 2.*

43. Canonici percipiunt distributiones, dum Ecclesia in qua celebrare consueverunt polluta est & violata; quia per ipsos non stat, ne divina officia in Choro perfolvantur. Non censetur autem Ecclesia polluta, nisi postquam delictum publicum effectum est. *ib. §. 6. n. 1. & 3.*

44. Canonicus irregularis ob irregularitatem præcise contractam post beneficii consecutionem non privatur distributionibus; privatur autem per accidens distributionibus, quoties functioni ordinis debentur distributiones, aut quoties irregularitas annexa est alicui delicto inducenti ipso facto beneficii privationem, quam beneficiarius tenetur ante judicis sententiam subire. Imò etiam privatur distributionibus ob irregularitatem, dum irregularitas ante beneficii consecutionem contracta fuit. *ib. §. 7. n. 1. & seq.*

45. Canonicus realiter degradatus præcisa dispensatione obtenta à Summo Pontifice, non percipit distributiones, neque hujusmodi degradatus alendus est fructibus beneficii, aut distributionibus. Idem valet in verbaliter degradato, nisi fortè legitimam appellationem interposuerit: imò verbaliter degradatus non videtur alendus distributionibus, etiam si alioquin ostiatim mendicare cogatur; & hoc in terrorem pœnæ & spem emendationis aliorum. *ib. §. 8. n. 1. & seq.*

46. Canonicus qui beneficio privatus est, non habet jus ad distributiones; quia sublato principali, videlicet beneficio,

cio, corrui accessorium, seu distributiones ex beneficio con-
furgentes. *ib. § 9 n. 1.*

47. Canonicus, seu clericus Ecclesie Cathedralis, vel
Collegiate, qui alias interesse consueverat, potest jure sibi
permittente, distributiones capere, dum abest in evidentem
& certam sue propriæ Ecclesie utilitatem. Idem valet in
habentibus dignitatem, mansionarius, aliisque clericis ejus-
dem Ecclesie; modo tamen non adsit positiva consuetudo in
contrarium, & modo utilitas ob quam abest, sit alicujus mo-
menti, & non sit dubium an negotium, de quo agitur, utile
futurum sit Ecclesie; utilitas enim debet esse certa & evi-
dens. *ib. punct. 3. n. 1. & seq. Hinc*

48. Absens causa confessionis suorum peccatorum, aut
voti adimplendi, non lucratur distributiones; secus dicen-
dum de absente ad necessitatem propriæ Ecclesie sublevan-
dam; huic enim debentur distributiones; sicut & illi, qui tem-
pore divinorum ex mandato Capituli detinetur in iis, quæ
ad Capitulum faciunt. *ib. n. 8. & seq.*

49. Exercens jurisdictionem sue Ecclesie, vel missus ad
Summum Pontificem, aliumve Principem titulo legationis
nomine Capituli, lucratur distributiones. Item Canonicus
missus ad Concilium generale tamquam Theologus, vel
Canonista sui capituli, vel tamquam Procurator. Item Ca-
nonici missi ad limina Apostolorum ad reterendum Ecclesie
sue statum, lucrantur quoque distributiones. *ib. n. 12 & seq.*

50. Qui provinciam ad negotium in evidentem Ecclesie
utilitatem peragendum sibi demandari curavit; lucrari po-
test distributiones. *ib. n. 15.*

51. Canonicus à Capitulo constitutus ad negotia Eccle-
sie per agenda, lucrari potest distributiones, si ea tempore
divinorum peragat; quamvis alio tempore expedire potuis-
set, modo ei liberum esset quovis tempore expedire; quid-
quid dicant alii in contrarium. *ib. n. 16. & 17.*

52. Qui ad peragenda Ecclesie negotia citius discessit,
aut diutius distulit quam par sit, non lucratur distributiones
illi tempori respondentes, quo diutius regressum distulit, vel
citius discessit; modo scienter hoc fecerit. *ib. n. 18.*

53. Canonicus legitime absens lucratur pro tempore ab-
sentie distributiones, etiamsi absens aliquot horas, vel dies
sine detrimento justæ causæ, ob quam abest, in ludos & re-
creationem insumat. *ib. n. 20.*

54. Qui mandatum à Capitulo accepit ad peragendum matutino tempore negotium Ecclesiæ, lucratur distributiones, etiamsi matutino tempore propriis negotiis vacet, dilato post prandium Ecclesiæ negotio expediendo. *ib. n. 21.*

55. Ad lucrandas distributiones non est absenti in evidentem Ecclesiæ utilitatem necessaria Episcopi licentia. *ib. n. 22.*

56. Absenti in servitio Papæ non sunt quidem denegandi fructus; distributiones tamen præciso privilegio non debentur. Unde à fortiori patet interservienti Cardinali, vel Principi seculari non solum distributiones denegari, verum etiam fructus subtrahi posse. Probabilius est etiam interservienti Legato Summi Pontificis subtrahi posse distributiones. *ib. §. 1. n. 1. & seq.*

57. Canonicus cum Episcopo absens in utilitatem propriæ Ecclesiæ, lucratur distributiones; secus si absit cum Episcopo ad visitandam dioccesim, &c. quia non dicitur tunc abesse in evidentem Ecclesiæ utilitatem. Verum quidem est, Canonicum cum Episcopo extra propriam Ecclesiam existentem percipere distributiones juxta probabilem nonnullorum opinionem, si Canonicatus nullos redditus habeat præter distributiones. *ib. §. 2. n. 1. & seq.*

58. Episcopus potest aliquos Canonicos non solum urbis, verum etiam ruris in sui servitium adhibere; qui interim fruuntur fructibus, etiamsi in ea Ecclesia extet statutum præratum, quo fructus non residentibus denegantur; modo præfati Canonici non sint alterius diocesis Mansionarii, aut alii qui non sunt propriè Canonici, privari possunt distributionibus, dum absunt in servitium Episcopi; cum jura loquantur solum de Canonicis. *ib. n. 4. & seq.*

59. Absens ad tuenda Capituli sui jura, non privatur distributionibus, etiamsi in locum valde distantem se transferat, aut etiamsi stipendium à Capitulo accipiat. *ib. §. 3. n. 1.*

60. Canonicus absens ut tueatur jura beneficii, lucratur distributiones, etiamsi procuratorem in sui locum mittere potuerit ad prosequendam litem; secus si absit ut tueatur jus suum contra alterum idem prætendentem, aut ad præcedendos fructus beneficii, quod habet in alia Ecclesia. *ibid. n. 2. & 3.*

61. Canonicus qui tempore divinatorum officiorum Missam in sua Cathedrali aut Collegiata Ecclesia celebrat, non lucratur distributiones. Hoc valet etiamsi celebret ex devotio-

tione, vel tamquam mercenarius, vel tamquam Capellanus titularis Idem valet, etiam si celebret de consensu Superioris, inferioris Summo Pontifice; secus dicendum si hoc faciat ex privilegio Summi Pontificis. *ib. §. 4. n. 1. & seq.*

62. Pœnitentiarius jure novo percipit distributiones, si tempore divinorum, aut etiam Litaniarum, vel Processionum, quæ extra Ecclesiam peraguntur, in Ecclesia propria detineatur ad excipiendas confessiones; secus si confabuletur, vel privatim recitet officium, vel confessiones domi audiatur: Canonici quoque confessionem audientes in defectum pœnitentiarum, percipere possunt distributiones; secus si hoc faciant præseate Pœnitentiarum; nisi aliud terat privilegium vel statutum à Sede Apostolica confirmatum. *ib. §. 5. n. 1. & seq.*

63. Theologus seu obtinens præbendam Theologalem, non potest præciso privilegio tempore absentiae lucrari distributiones, etiam si à Choro absit prætextu parandæ concionis, vel lectionis, vel defatigationis, quæ ex studio consurgere potest; nisi fortè ipsius præbenda fructus non habeat distinctos à distributionibus. Excipiuntur tamen à præfata propositione illi dies, quibus Theologi in suis Ecclesiis legunt; illis enim diebus tamquam præseates in Choro habendos declaravit Gregorius XIII. *ib. §. 6. n. 1. & 2.*

64. Theologus absens causa sui muneris percipit distributiones, dum Canonicatus in solis consistit distributionibus juxta communem opinionem; de qua videtur ambigendum, & saltem dicendum detrahendam esse tertiam partem pro inservientibus. *ib. n. 4.*

65. Habens dignitatem, vel Canonicatum cum animarum cura, non lucratur distributiones tempore absentiae; intellige tamen, modò beneficium habeat distributiones & fructus, aut nisi adsit privilegium, aut consuetudo in contrarium; quæ consuetudo introducta est, ne parochi timore amittendarum distributionum muneri suo Parochiali deessent. Imò ex Tridentino *sess. 22. c. 3. de reform.* qui dignitatem habet cum cura animarum extra dioccesim, lucratur distributiones extraordinarias; quæ autem sint distributiones extraordinariæ, vide in Trident. *c. 22. cap. 3. ib. §. 7. n. 1. & seq.*

66. Canonici quibus locorum piorum cura, vel administratio aliqua demandata est, ut sunt deputati Seminarii, Hospitalium & similium locorum, non possunt, pro tempore quo in commodum & utilitatem horum locorum absunt, distri-

distributionibus frui; modo tamen non adfit legitima consuetudo, vel privilegium in contrarium, quale concessum fuit D. Carolo. *ib. § 8. n. 1. & seq.*

67. Absens causa studendi, vel docendi, non lucratur distributiones, sed tantummodo fructus; lucratur tamen etiam distributiones, dum hoc illi permittitur per consuetudinem, vel quando abest ex speciali privilegio, quo datur facultas abesse possit cum jure ad fructus, & beneficium non habeat fructus separatos à distributionibus: tunc enim absens lucratur etiam distributiones; detracta tamen ea parte, quae deservientibus debetur, juxta locorum consuetudinem hoc valet non solum in absente causa studii Theologici, verum etiam civilis. Imò multi Doctores putant licitum esse causa studii abesse usque ad quinquennium sine alia licentia. Non potest tamen quis causa studii abesse, dum Ecclesia ex illius absentia grave damnum, vel magnam divini cultus diminutionem pateretur. *ib. § 9. n. 1. & seq.*

68 Absens causa studii debet operam studiis dare in gymnasio publico, in universitate, seu studio generali. Et si Sacerdos aut habens dignitatem causa studii abesse velit, peculiariter habere debet facultatem; secus dicendum de Canonico absente causa studiorum; is enim non tenetur alium in sui locum substituere, nisi beneficium ad eam habeat animarum curam, jurisdictionem, vel aliud, quod per alium adimpleri possit: si verò habet solum simplex beneficium solam habens Chori obligationem, non tenetur Vicarium in sui locum substituere. *ib. n. 7. & seq.*

69. Absens potest ex privilegio solius Summi Pontificis, non autem ullius alterius ipso inferioris lucrari distributiones: & hujusmodi privilegium concessum strictè explicandum est, servata verborum proprietate. *ib. p. 4. n. 1. 2. & 4.*

70 Licita & valida est compositio, qua absens privilegium obtinet, retinendi sibi distributiones soluta certa pecunia summa Camerae Apostolicae; & qui tale privilegium obtinuit, tutus est in conscientia. *ib. n. 3.*

71. Habens privilegium percipiendi distributiones non lucratur mortuaria & anniversaria. Item habens privilegium percipiendi fructus omnes, non potest percipere distributiones, nisi fortè beneficium nullos alios habeat redditus praeter distributiones. *ib. n. 5. & 6.*

72. Habens privilegium non residendi certo anni tempo-

re cum iure ad distributiones, non potest huiusmodi privilegio uti, dum usu privilegii divinus cultus notabiliter laederetur; quamobrem huic incommodo per Episcopos in aliquibus Ecclesiis consultum est, ut certo tempore non nisi tertia pars Canonorum abesse possit, assignatis cuilibet suis hebdomadis, ut sufficiens Canonorum numerus ad divina celebranda semper remaneat. *lb. n. 7. & 8.*

73. Privilegium, quo Canonici sine jactura distributionum duobus mensibus in anno causa recreationis, vel negotiorum suorum abesse possunt, computandum est intra totum annum, pro rata temporis quo ad distributiones admissi fuerunt. Item habens privilegium quo duorum mensium spatium, id est, sexaginta diebus naturalibus, abesse possit sine distributionum amissione, hoc privilegio integrè gaudere potest, nisi aliud exigat consuetudo: quare habens hoc privilegium non interessendi duobus mensibus in anno, potest quovis anni tempore ex vi illius privilegii abesse, nisi aliud obstat. *lb. n. 9. & seq.*

74. Habens privilegium percipiendi fructus, vel distributiones, non potest cogere Capitulum ad restitutionem fructuum, seu distributionum, postquam bona fide facta sunt illarum divisio inter Canonicos. *lb. n. 16.*

75. Statuto vel constitutione Capitulorum, vel Episcoporum, aut alterius Summo Pontifice inferioris caveri non potest, regulariter loquendo, ut distributiones absentibus conferantur. Dicitur *regulariter loquendo*; quia multi casus per episcopiam excipiuntur. *lb. punct. 5. n. 1. & 3.*

76. Non potest sola consuetudine induci, ut distributiones absentibus licitè conferantur, nisi consuetudo ex rationabili causa inducatur; aut nisi Summus Pontifex consentiat; non sufficit autem, regulariter loquendo, tacitus Summi Pontificis consensus. *lb. punct. 6. n. 2. & 6.*

77. Non est admittenda consuetudo, ut absentes eleemosynam capiant, dum anniversaria celebrantur. Non valet quoque consuetudo, ut Canonicus de recenti admissus percipiat distributiones tempori absentiae respondentes. Item non potest induci consuetudo, ut assistens una hora, vel recitans submissa voce lucretur omnes totius anni distributiones; sicut nec consuetudine induci potest, ut distributiones primi anni conferantur heredibus quasi jure proprio ipsorum heredum; secus dicendum de fructibus, qui ex consuetudine

dine dari possunt heredibus Canonici mortui. *ib. n. 8. & 14.*

78. Non videtur admittenda consuetudo; qua Canonici alternis hebdomadis inserviant, & omnes distributiones leventur; non videtur tamen reprobanda ea consuetudo, quae interessentes Matutinis precibus, tantum lucentur, quantum percipiunt alii, qui reliquis horis interfunt. *ib. num. 14. & 14.*

79. Non videtur admittenda consuetudo concedens jubilationem, id est, ut qui quadraginta annis divinis interfuerunt, distributiones capiant æquæ ac si essent præsentis, etiam si Choro non interfint, maxime quando adhuc sunt vegeti & robusti: secus dicendum de senibus, quia senectus comparatur morbo, imò & ipsa morbus est. *ib. n. 15. & 16.*

80. Consuetudine saltem immemorabili induci potest, ut quis per alium ejusdem Ecclesiæ Canonicum assistens & serviens Ecclesiæ, fruatur distributionibus. *ib. n. 17.*

81. Habens duos Canonicatus non potest ex consuetudine acquirere jus percipiendi distributiones, dum abest; nisi fortè beneficia in solis distributionibus consistant, tunc enim probabile est posse aliquid accipere ob alia onera. *ibid. n. 18.*

82. Canonicus qui justam ob causam absuit, lucrari potest distributiones, si postquam rediit, aliquamdiu domi justa de causa, v. g. ad quiescendum commoretur, nec ad chorum accedat. *ib. n. 20.*

83. Quæres, utrum Canonicus, qui divinis officiis non interfuit, possit distributiones percipere, si alii, quibus ob absentiam accreverunt, eas remittant, largiantur, vel ex pacto condonent. Respondetur primo, non solum illicitam, verum etiam invalidam esse distributionum remissionem, etiam si absentia contigerit ex justa causa; nec est tutus in conscientia, qui distributiones accipit ob remissionem sibi factam. Et remissio distributionum non solum irrita est si fiat de futuro, verum etiam si fiat de præterito. Secundò non est licita, aut valida distributionum collusio inter absentes, neque licita videtur etiam amicabilis compositio, qua certa distributionum portio condonatur; secus dicendum de transactione circa præteritas & futuras distributiones, quæ servatis servandis non videtur illicita: sicuti nec donatio jure communi vetita videtur, facta ab eo qui jam acceperat distributiones, quas alter ob absentiam amiserat. Unde sequitur

Canonice donare posse distributiones absentibus, quas accepit per se, vel procuratorem, seu Thesaurarium, qui eas ad partem ex mandato Canonici retinet: Canonice tamen qui distributiones amissas tradit interessentibus, hac conditione, ut sibi restituantur, non est tutus in conscientia si eas recipiat *ibid. punct. 7. §. 1. n. 2. & 3.*

Jure particulari in aliquibus locis, ut in provincia Mediolanensi, non solum illicita est remissio distributionum; verum etiam donatio proprie accepta. *ibid. §. 2. num. 4.*

84. Quæres, utrum Canonici qui Choro non assistunt, non solum jacturam distributionum faciant: verum etiam ad alia onera, v.g. annatam, decimam, pensionem, &c. distributionibus annexa teneantur, quamvis illis per absentiam à Choro priventur? Respondetur annatam non solvi ex quotidianis distributionibus in ingressu beneficii; & hoc valet etiam si beneficium in solis consistat distributionibus: solvendum est tamen quindennium, & quidem anticipatè singulis quindecim annis, non solum à Canonice, verum etiam ab iis, qui pensionem ex beneficiis percipiunt. Nec refert quod Canonice, à quo solvitur quindennium, Choro postea non assistat, quia solvitur anticipatè. *ibid. qu. 6. punct. 1. num. 1. & seq.*

85. Quindennium seu annata nullam simoniæ labem continet; quia annata non imponitur tamquam in pretium beneficii, sed in subsidium & sustentationem ministrorum, qui Summo Pontifici inserviunt. *ibid. n. 9.*

86. In permutationibus beneficiorum æqualis valoris non solvitur annata: si verò sint inæqualis valoris, solvitur non solum quoad excessum valoris, verum etiam integre. *ib. n. 8.*

87. Ex distributionibus solvendum non est Episcopo subsidium charitativum, quod ei persolvi præscribitur *cap. conquerenti*; quia hujusmodi subsidium solvitur de fructibus & redditibus beneficiorum; distributiones autem, regulariter loquendo, non veniunt nomine fructuum, vel reddituum; nisi aliud ex verbis vel circumstantiis colligatur. *ibid. n. 9.*

88. Decima spiritualis solvitur parochis de distributionibus, non autem Papæ; nisi hoc exprimatur in impositione decimæ. *ibid. punct. 2. n. 1. & 2.*

89. Pensio, regulariter loquendo, non solvitur ex distributionibus: & in dubio pensio non censetur super distributionibus imposita, nisi beneficium in solis distributionibus consistat,

sistat, aut nisi Summus Pontifex aliud exprimat. Adde pensionem non censeri impositam in illis distributionibus, quæ constat ex fructibus, & proventibus beneficiorum juxta Tridentini decretum *sess. 21. c. 3. ibid. punct. 3. n. 1. & seq.*

90. Si pensio super distributionibus imposita sit, solvenda est ab illo, qui distributiones percipit; quia obligatio solvendæ pensionis est onus reale; onus autem reale, solvendum est ab eo qui rem habet: hinc onus solvendæ pensionis transit ad Capitulum, dum distributiones accrescunt ob absentiam Canonici, super cujus Canonicatu imposita fuerat pensio & singuli Canonici, quibus accreverunt distributiones Canonici absentis, habentis Canonicatum onere pensionis super distributionibus gravatum, tenentur ad pensionem pro rata distributionum perceptarum; modo Canonicus non perceperit tot distributiones, quæ sufficiant ad pensionem solvendam Idem dicendum est, dum beneficium onere pensionis gravatum unitum est (Capitulo. *ibid. n. 8. & seq.*)

91. Quando consuetudine vel statuto introductum est, ut omnes fructus, aut aliqua pars Capitulo solvatur primo anno, Capitulum non potest fructus exigere, nisi detracta pensione; quia fructus beneficii remanent hypothecæ subiecti pro solutione pensionis. *ibid. n. 12.*

92. Canonicus non tenetur ad priorem pensionem, postquam aliud beneficium per novam provisionem obtinuit: secus si retento primo titulo obtineat alia bona, vel priora bona in alia commutet. *ibid. num. 14.*

93. Successor in beneficio tenetur ad pensionem, si imposita esset super fructibus, siue super distributionibus; succedit enim in onera realia, ad quæ prior beneficiarius ratione beneficii tenebatur. *ibid. num. 15.*

94. Distributiones quotidianæ propriè sumptæ, quæ conferuntur iis qui absunt, si divinis officiis interessent, præcisa consuetudine in contrarium, debentur aliis Canonicis qui divinis officiis interfunt; modo re ipsa aliqui interfunt, & non omnes sua culpa absint: distributiones verò impropiè acceptæ, seu extraordinariæ, non debentur aliis assistentibus; sed Ecclesiæ, vel pio loco arbitrio ordinarii. *ibid. quest. 7. punct. 1. n. 1. & 2.*

95. Distributiones, quibus Canonicus in pœnam delicti à judicè privatur, tradendæ sunt fisco, juxta judicis voluntatem. *ibid. num. 3.*

Consuetudine induci potest ut distributiones absentium quæ interessentibus accrescerent, Ecclesiæ tribuantur. *ib. n. 4.*

96. Distributiones absentium non accrescunt iis qui ex legitima causa absunt, ob quam iura proprias distributiones concedunt, ut si absint ob infirmitatem, aut quia Ecclesia diruta est. *ibid. num. 6.*

97. Beneficiarius divinis officiis in Choro mancipatus, si divinis officiis non interfit, non potest distributiones percipere, & perceptas tenetur restituere, etiam ante ullam iudicis sententiam. Præterea Canonici Choro interessentes acquirunt distributiones absentium ab eo tempore, quo illi absunt ex causa, ob quam iura distributiones non concedunt. Ratio est, quia respectu absentium tunc temporis deficit causa ob quam conferuntur distributiones, & reliqui Canonici ab eo tempore majorem præstant operam. *ibid. punct. 2. num. 2. & 5.*

98. Episcopus ferre potest legem, ob cuius transgressionem Canonicus privetur distributionibus ante iudicis sententiam. *ibid. num. 4.*

Divinatio.

Vide v. *Decalogus.*

1. Divinatio est prædictio seu prænuntiatio rerum occultarum, quæ humano modo cognosci non possunt, facta opere demonis. Divinatio fit tam per expressam, quam per tacitam demonis invocationem. Expressa contingit per apparitionem fictam in figuris, vel assumptis corporibus per signa apparentia in corporibus terrestribus; ut in ligno, ferro, lapide, per negromantiam, per exta animalium, per aera, ignem, aquam, & per somnia; quatenus homo per somnia à dæmone immissa divinare intendit, quibus non licet fidem adhibere; licet verò adhibere aliquam fidem iis quæ à Deo proficiuntur, aut à causa naturali quoad ea, quæ per ipsa cognosci possunt. *tom. 2. circa primum Decalogi præceptum disp. 3. quest. 5. punct. 2. n. 1. & seq.*

2. Contingit autem divinatio cum tacita dæmonis invocatione, quoties ad divinandum ea adhibentur, quæ talem virtutem non habent; ut fit, quando quis vult divinare per taxillos, per chartas, per numeros, aut per observationem
votis